
RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

av kommunens eierskap i selskaper og samarbeid

Vegårshei kommune

Et grunnlag for utarbeidelse av plan for eierskapskontroll i planperioden 2024 - 2027

Innhold

1 Forslag til eierskapskontroller	4
2 Innledning.....	5
3 Eierskapskontroll	5
3.1 Eierskapskontroll	5
3.2 Innsynsrett.....	6
4 Eierstyring	6
4.1 Kommunenes eierstyring	6
4.2 Organisasjonsformer	7
5 Vegårshei kommunes eierskapsmelding	9
6 Risiko- og vesentlighetsvurderinger	10
6.1 Tidligere gjennomførte eierskapskontroller	10
6.2 Vesentlighet og risiko	10
6.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunens eierskap.....	10
6.4 Selskaper og samarbeid hvor kontrollutvalget og revisor har fullt innsyn	12
6.5 Selskaper og samarbeid hvor kontrollutvalget og revisor har begrenset innsyn	19

Forord

På vegne av kontrollutvalget i Vegårshei kommune har Sørlandet kommunerevisjon IKS, gjennomført en risiko- og vesentlighetsvurdering av selskaper og samarbeid hvor kommunen har eierinteresser. Hensikten er å finne ut hvor det er størst behov for gjennomføring av eierskapskontroll. Vurderingen vil gi kontrollutvalget et grunnlag for utarbeidelse av plan for eierskapskontroll i perioden 2024 – 2027.

Arbeidet har primært pågått i juni 2024.

Arendal, den 6. september 2024

Kristian Fjellheim
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Terje Melhuus Line
Forvaltningsrevisor

Dokumentet er elektronisk signert.

1 Forslag til eierskapskontroller

Revisjonen vil her presentere de mest relevante eierskapskontrollene (ikke prioritert rekkefølge).

Selskap	Formål	Kommentar	Side
IKT Agder IKS	Drift, service og utvikling av IKT løsninger		14
OFA IKS	Innkjøp		13
Vegårshei ski- og aktivitetssenter AS	Sportsaktiviteter	Begrenset innsyn	19

I tabellen under viser vi øvrige selskap som vi anser å være aktuelle for eierskapskontroll (ikke prioritert rekkefølge).

Selskap	Formål	Kommentar	Side
Aust-Agder Museum og Arkiv IKS	Arkiv og kultur		12
110 Agder IKS	Brann og redning		14
Lisand AS	Varig tilrettelagt arbeid		16

2 Innledning

Risiko- og vesentlighetsvurderinger er en metode for å finne fram til hvilke selskaper og samarbeider som kommunen har interesser i, som er av størst betydning for gjennomføring av eierskapskontroll i kommunen. Risiko- og vesentlighetsvurdering skal være grunnlaget for utarbeidelse av en plan for hvilke kontroller som prioriteres for gjennomføring av eierskapskontroll i planperioden. Det er kontrollutvalget som utarbeider planen, mens kommunestyret vedtar den endelige planen innen et år etter valget.

I denne rapporten fremgår risiko- og vesentlighetsvurderingene av kommunens selskaper og samarbeid i kapittel 5. Innledningsvis gis først en nærmere beskrivelse av eierskapskontroll, innsynsrett, eierstyring samt informasjon om kommunens eierskapsmelding.

3 Eierskapskontroll

3.1 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven § 23-2 bokstav d) påse at det gjennomføres eierskapskontroll i selskaper mv. som kommunen har eierinteresser i. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere at den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. En viktig forutsetning for at kontrollutvalget kan gjennomføre eierskapskontroll, er at kommunen har tydeliggjort hvilke strategier og målsetninger kommunen har med eierskapene. Utgangspunktet for eierskapskontroller vil derfor gjerne være å undersøke om kommunen har etablert konkrete formål eller føringer for eierskapene, gjerne i form av en eierskapsstrategi eller –melding. Eierskapskontroll er et viktig virkemiddel i den kommunale egenkontrollen.

Eierskapskontroll er i henhold til kommuneloven § 24-2 definert som en revisjonsoppgave. Dette innebærer at revisjonen har ansvar for gjennomføringen av eierskapskontrollen og at kravet om god kommunal revisjonsskikk vil gjelde for gjennomføringen. Det er imidlertid kontrollutvalget som har ansvaret for å planlegge og bestille eierskapskontroller.

Følgende selskaper og samarbeid er omfattet av eierskapskontroll:

- interkommunale selskaper etter IKS-loven
- aksjeselskaper som er heleid av kommunale/fylkeskommunale aktører
- interkommunale samarbeid organisert som kommunale oppgavefelleskap og som er egne rettssubjekt
- interkommunale politiske råd som er egne rettssubjekt
- aksjeselskap som er deleid av kommunale aktører
- samvirkeforetak

Kommunale foretak og vertskommunesamarbeid etter koml. § 20-1, er ikke omfattet av bestemmelsen om eierskapskontroll da disse forvaltningsorganene inngår i kommunens organisasjon og kommunestyret selv er eierorgan.

Stiftelser er heller ikke gjenstand for eierskapskontroll. Det er stiftelsestilsynet som har ansvaret for tilsyn og kontroll med stiftelser. Stiftelser er en organisasjonsform som er selveiende og formelt ikke har eiere som kan ha direkte styring med stiftelsen. Heller ikke stifteren (for eksempel kommunen) har rettslig sett en slik styringsmulighet. Et vedtak fattet i stiftelsens styre er endelig og kan ikke gjøres om av et kommunalt organ.

Kontrollutvalgets plikt til å gjennomføre eierskapskontroll gjelder uavhengig av om kommunen eier selskapet alene eller sammen med andre, enten dette er andre kommuner, private eller staten (prop. 46 L (2017-2018), s. 322).

3.2 Innsynsrett

Kontrollutvalget og revisor i kommunen er i henhold til kommuneloven § 23-6, gitt innsynsrett i all informasjon som er nødvendig for å gjennomføre sin eierskapskontroll. Opplysningene kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret og den valgte revisoren for selskapet. Innsynsretten gjelder for disse selskapene og samarbeidene:

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven,
- b) interkommunale politiske råd,
- c) kommunale oppgavefelleskap,
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Dersom private eller staten deltar i selskapet, gir ikke § 23-6 rett til særskilt innsyn. Innsyn i slike selskap vil være regulert av bl.a. aksjeloven og offentlighetsloven i den utstrekning loven gjelder for slike selskaper og i de gitte situasjoner.

4 Eierstyring

4.1 Kommunenes eierstyring

Kommunene har stor grad av frihet når det gjelder organisering av den kommunale virksomheten. Uansett valg av organisasjonsform ligger det overordnede ansvaret for kommunens totale virksomhet hos kommunestyret. Hvordan kommunestyret ønsker å utøve eierstyring, er opp til kommunestyret. I kommuneloven er det imidlertid lovfestet en plikt for kommunene minst én gang i valgperioden, å utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv, jf. § 26-1. Eierskapsmeldingen skal inneholde:

- a) kommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b

Organisering av kommunal virksomhet i egne rettssubjekter utfordrer de vanlige ansvars- og styringslinjene. For å avhjelpe denne utfordringen har kommuneloven egne bestemmelser om kommunestyrets tilsyn og kontroll med slik utskilt virksomhet. Kontrollutvalget er kommunens verktøy til å føre det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. En av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget er å føre tilsyn med kommunens interesser i selskaper gjennom eierskapskontroll. Eierskapskontroll er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges folkevalgt styring og kontroll.

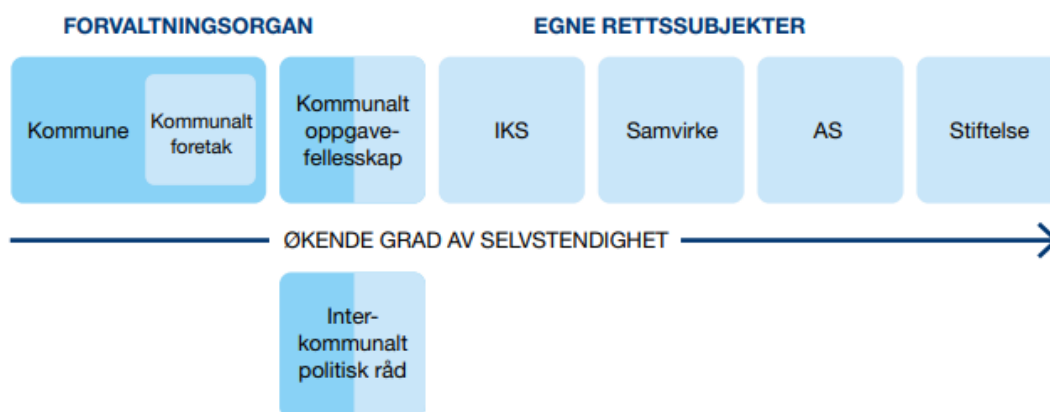
4.2 Organisasjonsformer

Kommunen kan benytte flere ulike organisasjonsformer når de organiserer sin virksomhet i samarbeid med andre. I henhold til kommuneloven § 17-1 kan kommunen utføre felles oppgaver gjennom et interkommunalt samarbeid i form av

- et interkommunalt politisk råd
- kommunalt oppgavefellesskap
- vertskommunesamarbeid
- interkommunalt selskap
- aksjeselskap
- samvirkeforetak
- en forening
- eller en annen måte som det er rettslig adgang til

Kommuneloven av 22.06.2018 nr. 83 har bestemmelser som regulerer virksomhet organisert som interkommunalt råd, kommunalt oppgavefellesskap og vertskommunesamarbeid. For interkommunale selskaper vil virksomheten være regulert av Lov om interkommunale selskaper av 29.01.1999 nr. 6, mens aksjeselskaper er regulert av Lov om aksjeselskaper av 13.06.1997 nr. 44. Samvirkeforetak er regulert av Lov om samvirkeforetak av 29.06.2007 nr. 81.

I KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll er det fremstilt en figur som illustrerer de ulike organisasjonsformene kommunen kan organisere sin virksomhet eller interesser i, med ulik grad av selvstendighet:

Nedenfor gis en kort beskrivelse av de ulike organisasjonsformene.

Kommunalt oppgavefellesskap

To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan sammen opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Et oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Oppgavefellesskapet kan likevel gis myndighet til å treffe denne typen vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Den enkelte deltaker i oppgavefellesskapet har ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av oppgavefellesskapets forpliktelser. Det vil si at ansvaret ikke kan begrenses for eksempel til å gjelde særlig angitte deler av oppgavefellesskapets forpliktelser eller til å gjelde en viss sum. Den enkelte deltakeren hefter med hele sin formue for sin ansvarsandel av oppgavefellesskapets samlede forpliktelser, og bare etter at kreditor forgjeves har prøvd å få dekning fra oppgavefellesskapet.

Representantskapet er øverste organ i et kommunalt oppgavefellesskap og velges av kommunestyret. Samtlige deltakere skal være representert med minst ett medlem i representantskapet og velges for fire år hvis ikke noe annet er fastsatt i samarbeidsavtalen.

Det skal inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom alle deltakerne i oppgavefellesskapet. De enkelte kommunestyrene og fylkestingene i alle deltakerkommunene skal selv vedta samarbeidsavtalen og avtaleendringer som gjelder noen av momentene i koml. § 19-4 fjerde ledd. Det skal fastsettes i samarbeidsavtalen om oppgavefellesskapet er et eget rettssubjekt. Kommuneloven gjelder for interkommunale oppgavefellesskap så langt de passer.

Interkommunalt politisk råd

Et interkommunalt politisk råd kan opprettes av to eller flere kommuner etter vedtak av kommunestyrene og fylkestingene. Et politisk råd kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Rådet kan gis myndighet til å treffe slike vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Representantskapet er det øverste organet i et interkommunalt politisk råd. Samtlige deltakere i rådet skal være representert med minst ett medlem i representantskapet. Hvert kommunestyre velger selv sine medlemmer og minst like mange varamedlemmer.

Det skal inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom alle deltakerne i det politiske rådet. Det enkelte kommunestyre og fylkesting i alle deltakerkommunene skal selv vedta samarbeidsavtalen og avtaleendringer som gjelder noen av momentene nevnt i koml. § 18-4 fjerde ledd. Den enkelte deltakeren i et interkommunalt politisk råd har ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av rådets forpliktelser. Til sammen skal andelene utgjøre rådets samlede forpliktelser.

Det skal fastsettes i samarbeidsavtalen om rådet er et eget rettssubjekt. Kommuneloven gjelder for interkommunale politiske råd så langt de passer.

Interkommunalt selskap (IKS)

Et interkommunalt selskap er et selskap der alle deltakerne er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper. Interkommunale selskaper er egne rettssubjekt. Det skal foreligge en selskapsavtale som skal regulere bl.a. deltakere, selskapets formål, hovedkontor, antall styremedlemmer, innskuddsplikt og deltakernes ansvarsdel mm., jf. IKS-loven § 4.

Representantskapet er selskapets øverste organ. Kommunen utøver sitt eierskap og sin myndighet i selskapet gjennom de valgte representantene i representantskapet. Kommunestyret oppnevner selv sine representanter. Representantskapets medlemmer velges for fire år om ikke annet er fastsatt i selskapsavtalen. Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.

Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Den enkelte deltakers ansvar for selskapsforpliktelser svarer til deltakerens eierandel i selskapet med mindre annet fremgår av selskapsavtalen, jf. IKS-loven § 3.

Samvirkeforetak (SA)

Et samvirkeforetak kan stiftes av minimum 2 medlemmer. Et samvirkeforetak er basert på medlemskap og ikke eierskap. Årsmøtet er øverste organ i et samvirkeforetak. Kommunestyret gir fullmakt til den som skal representere kommunen på årsmøtet.

Medlemmene i et samvirkeforetak har begrenset ansvar og hefter ikke overfor kreditorene for foretakets forpliktelser.

Aksjeselskap (AS)

Et aksjeselskap kan ha både kommunale og private eiere. Som aksjonær i et aksjeselskap er kommunens forpliktelser begrenset til kommunens aksjeinnskudd. Selskapets øverste eierorgan er generalforsamlingen. Gjennom generalforsamlingen, utøver eierne (vanligvis representert ved ordfører) den øverste myndigheten i selskapet. Her kan eierne gjennom vedtekter, instruksjer og andre generalforsamlingsvedtak fastsette rammer og gi nærmere regler for styret og daglig leder. Selskapet ledes av styret og daglig leder. Det er generalforsamlingen som velger styret, og har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med eiernes formål og innenfor rammen av lovverket. Styret har også en viktig funksjon for å sikre strategisk planlegging for selskapet. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt.

Kommunen som aksjonær må utøve sin myndighet gjennom sine representanter i selskapets generalforsamling. Kommunestyret gir fullmakt til den som skal representere kommunen i generalforsamlingen.

Stiftelser

Kommuner kan også opprette stiftelser. En stiftelse er et selvstendig rettssubjekt. Som stifter av en stiftelse kan kommunen verken utøve styring av stiftelsens virksomhet eller gjøre krav på andel i stiftelsens overskudd. Stifterne kan ikke løse opp stiftelsen. Det er lov om stiftelser (stiftelsesloven) av 15. juni 2001 nr. 59 som regulerer denne organisasjonsformen.

5 Vegårshei kommunes eierskapsmelding

Vegårshei kommunes siste eierskapsmelding er fra 2016. Det er ikke oppført noen eierskapsprinsipper.

6 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Plan for eierskapskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Lovteksten gir ingen konkrete føringer på hva en slik risiko- og vesentlighetsvurdering er, eller hvordan den skal gjennomføres, annet enn at den skal ta sikte på å identifisere behovet for eierskapskontroll med de ulike selskapene. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er altså å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

6.1 Tidligere gjennomførte eierskapskontroller

Eierskapskontroll er en viktig del av kommunens styring av selskaper de eier og er et ledd i kommunens egenkontroll med oppfølgingen av eierstyringen. Det har i de to foregående planperiodene (2016-2023) vært gjennomført følgende eierskap-/selskapskontroller i Vegårshei kommune:

- RTA AS (2023)
- Lisand AS (2018)

6.2 Vesentlighet og risiko

I vurderingen av vesentlighet, har vi sett på dette ut fra hvor viktig selskapet er antatt å være for kommunen og/eller kommunens brukere/innbyggere. Disse kriteriene er sett på:

- kommunens eierandel i selskapet
- selskapets samfunnsansvar
- selskap som leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen
- selskapets betydning for å oppnå politiske mål
- økonomisk gevinst/tapspotensiale for kommunen
- selskap med bare offentlig eierskap

Risiko i eierskapskontroll handler om forhold som kan innebære at eierskap ikke utøves, om kommunens etablerte rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser ikke følges, og om kommunens eierinteresser ikke utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse.

I vurderingen av risiko har vi særlig sett på disse kriteriene:

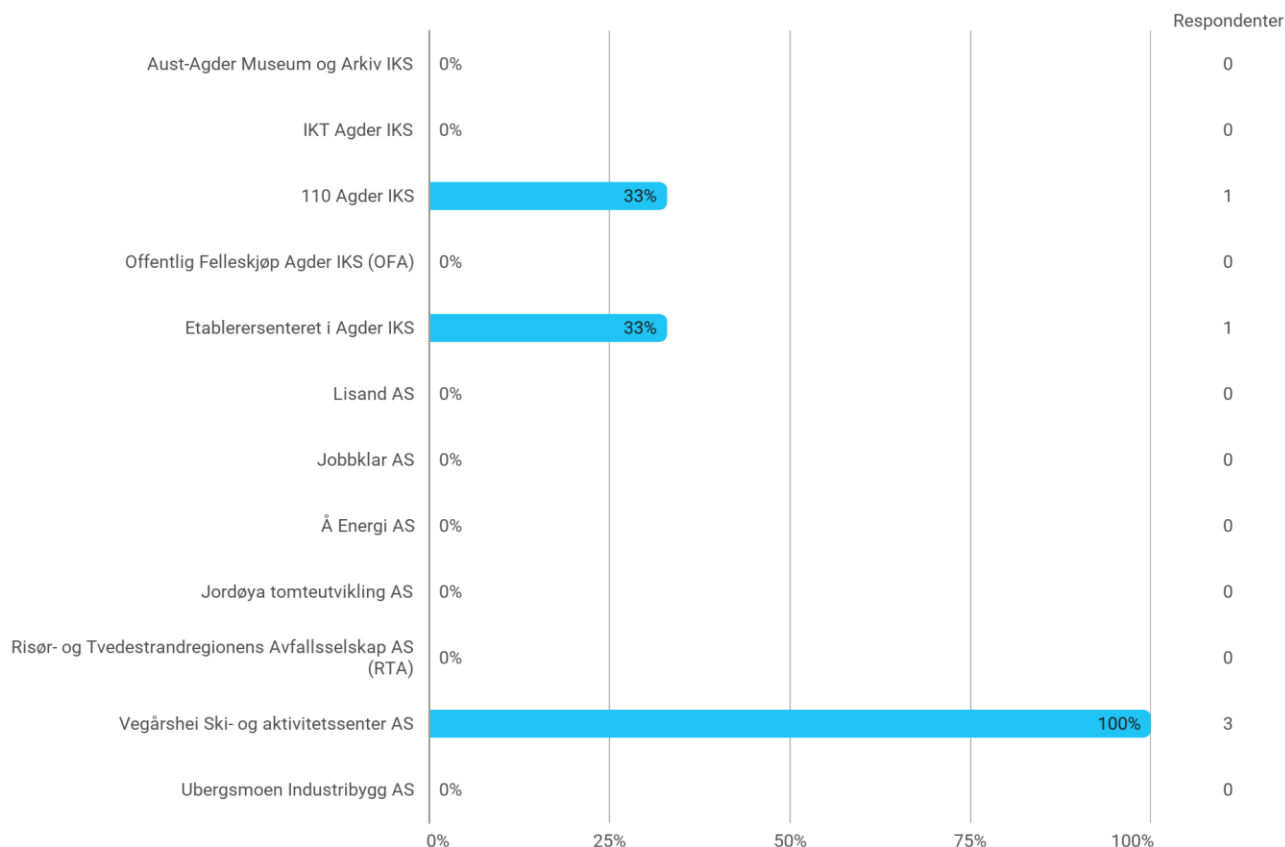
- tidligere gjennomførte eierskapskontroller og resultatet av disse
- tidligere avdekkede risikoforhold i selskapet
- betydelig tapspotensiale for kommunen
- omstilling og endring i selskapet
- kompleksitet i organiseringen

Kommunerevisjonen har benyttet ulike kilder i arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen. Vi har gjennomgått eierskapsmelding fra kommunen og innhentet informasjon fra selskapenes hjemmesider samt fra offentlige registre. Det er i tillegg gjennomført en spørreundersøkelse til kommunens ledelse samt kommunestyret og kontrollutvalget fra forrige periode. Informasjon fra disse kildene står sammen med tidligere eierskapskontroller sentralt i arbeidet med vurdering av risiko og vesentlighet.

6.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunens eierskap

Oversikten over selskap som er presentert under er i hovedsak basert på opplysninger hentet fra Vegårshei kommunes eierskapsmelding og styringsdokumenter, supplert med informasjon fra det enkelte selskaps årsrapporter og offentlig informasjon gjennom Brønnøysund, Proff.no mv.

Det ble også gjennomført en spørreundersøkelse der 3 respondenter besvarte alle spørsmål (32 mottok undersøkelsen). Respondentene ble stilt følgende spørsmål: «Ved hvilke av kommunens eierskap mener du det knytter seg risiko ved og mener det foreligger behov for en forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll de neste fire årene?». Respondentene fikk anledning til å krysse av for flere selskap dersom de så risiko bundet opp til flere av kommunens eierskap. Resultatene fra spørreundersøkelsen har utgjort en viktig faktor i revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger av det enkelte selskap.

Risiko- og vesentlighetsvurderingene omfatter det direkte eierskapet (selskapene). Det tas i enkelte tilfeller med informasjon om datterselskaper. Ved gjennomføring av eierskapskontroller i morselskaper vil en i utgangspunktet ikke inkludere eventuelle datterselskaper. Vi tar heller ikke med selskaper som kommunen måtte eie som en del av sin finansforvaltning. Dette er kortsiktige aksjeplasseringer hvor eierstyring ikke er relevant.

Vegårshei kommune har i tillegg til interkommunale selskaper og aksjeselskaper, organisert deler av sin virksomhet i andre former. Kommunen er involvert i interkommunale samarbeid og vertskommunesamarbeid. Disse organisasjonsformene faller alle utenfor rammene av eierskapskontroll, og er derfor ikke nevnt i videre oversikter. Når det gjelder risikovurdering knyttet til forvaltningsrevisjon i to av kommunens selskaper, er slike vurderinger gjort i tilsvarende dokument for risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingene blir presentert i to underkapitler. I det første underkapittelet gis en vurdering av selskaper hvor kontrollutvalget og revisor etter kommuneloven har fullt innsyn i selskapet. I det etterfølgende underkapittelet gis en vurdering av selskaper hvor kommunen har en eierpost sammen med private eiere, og således har kontrollutvalget og revisor ikke fullt innsyn.

6.4 Selskaper og samarbeid hvor kontrollutvalget og revisor har fullt innsyn

Interkommunale selskaper

Selskapsnavn	Eierandel	Medeiere	Formål	Risiko- og vesentlighetsvurdering
Sørlandet kommunerevisjon IKS*	1 %	Arendal (26 %), Grimstad (14 %), Lindesnes (13 %), Lillesand, Lyngdal, Farsund (6 %), Risør, Tvedestrand, Froland (4 %), Birkenes, Kvinesdal (3 %), Sirdal, Åmli, Åseral, Hægebostad (1 %)	Revisjon	*) Har ikke foretatt en risiko- og vesentlighetsvurdering av oss selv
Aust-Agder Museum og Arkiv IKS Risiko: Middels Vesentlighet: Middels Vurdering: Middels	1 %	Agder Fylkeskommune (47 %), Arendal Kommune (16 %), Grimstad Kommune (10 %), Valle Kommune, Evje og Hornnes Kommune (5 %), Bygland Kommune, Tvedestrand Kommune, Lillesand Kommune, Risør Kommune, Bykle Kommune, Iveland Kommune (2 %), Froland Kommune, Birkenes Kommune, Åmli Kommune, Gjerstad Kommune (1 %)	Arkiv og kultur	<p>Selskapet ble stiftet i 2003, og utvidet i 2015. Selskapet skal forvalte, drive og utvikle museums- og arkivfeltet i kommunene i (tidl.) Aust-Agder, gjennom å arbeide for at verdifulle bygninger, gjenstander, arkiv og andre informasjonskilder av historisk og administrativ verdi, blir samlet inn, tatt vare på og gjort tilgjengelige for allmenheten. Selskapet har over 80 ansatte og totalt 22 museer og besøkssteder i Agder. Selskapet har et samfunnsmessig ansvar og tjenestetilbud til innbyggere gjennom ulike kulturtilbud.</p> <p>Eierstyringen skjer gjennom representantskapet hvor ordfører er valgt inn. Det er ikke gjennomført tidl. eierskapskontroller ved AAMA IKS for Vegårshei kommune. Arendal kommune hadde en eierskapskontroll av sitt eierskap i AAMA IKS i 2022, med positive funn. Selskapet ble gjennom spørreundersøkelsen skissert med lav risiko med lite uttrykt behov for eierskapskontroll.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Lav eierandel sammenlignet med øvrige eiere, mange forutsigbare eiere, samfunnsnyttig formål og kulturtilbud for innbyggere. Mange ansatte og ikke tidl. gjennomført eierskapskontroll for Vegårshei</p>

<p>Offentlige felleskjøp Agder IKS (OFA IKS)</p> <hr/> <p>Risiko: Middels Vesentlighet: Middels</p> <p>Vurdering: Middels</p>	<p>2 %</p>	<p>Agder fylkeskommune, Kristiansand og Arendal (11 %), Lindesnes og Grimstad (6 %), Lillesand, Lyngdal, Vennesla og Flekkefjord (4 %), Kvinesdal, Farsund, Birkenes, Tvedestrand og Risør, Hægebostad, Sirdal, Bykle, Valle, Bygland, Åseral, Evje og Hornnes, Iveland, Froland, Gjerstad og Åmli kommuner (< 4 %)</p>	<p>Innkjøp</p>	<p>OFA IKS har i mange år vært et felles innkjøpssamarbeid for fylkeskommunen og kommunene på Agder, som i 2023 ble omgjort til et interkommunalt selskap.</p> <p>Formålet til selskapet er å gjennomføre konkurranser, inngå avtaler, gi rådgiving og forvalte vare- og tjenesteavtaler på vegne av selskapets deltakere. Det overordnede formålet til selskapet er å inngå avtaler som representerer økonomiske gevinster eller andre fordeler for deltakerne og som kommer alle deltakerne til gode. OFA kan inngå samarbeid med andre selskaper.</p> <p>Eierstyringen skjer gjennom representantskapet. Det er ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll av selskapet, da OFA-samarbeidet nylig har blitt reetablert fra et interkommunalt samarbeid til et interkommunalt selskap.</p> <p>Kommunedirektør mener at et fokus på OFA kan være relevant denne perioden.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Lav eierandel sammenlignet med øvrige eiere, forutsigbart med alle kommunene på Agder som medeiere. Nyttig formål som sikrer eierkommunene profesjonalitet på et komplekst fagfelt og økonomiske og kompetansemessige fordeler. Nylig etablert som et interkommunalt selskap.</p>
<p>Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgsekretariat IKS (Vetaks IKS)</p> <hr/> <p>Risiko: Lav Vesentlighet: Lav-middels</p> <p>Vurdering: Lav</p>	<p>1 %</p>	<p>34 kommuner og 3 fylkeskommuner i Vestfold, Telemark og Agder</p>	<p>Kontrollutvalgsekretariat</p>	<p>Etablert i 2005 i Telemark, med utvidelse til Agder-kommuner i 2014 og Vestfold i 2020. Vetaks IKS utfører den lovpålagte sekretær- og rådgiverfunksjonen for de 35 deltakerkommunenes kontrollutvalg. Selskapet kan utføre tilsvarende oppgaver for andre bestillere. Selskapet har 10 ansatte fordelt på ulike distriktskontorer nær eierkommunene.</p> <p>Vegårshei har et medlem i selskapets representantskap. Det er ikke tidligere gjort eierskapskontroll i selskapet.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Liten eierandel med en rekke forutsigbare eiere, som driver lovpålagt tjeneste. Utgjør landets største KU-sekretariat. Relativt liten økonomisk risiko. Revisjonen anslår risikoen som lav.</p>

<p>IKT Agder IKS</p> <hr/> <p>Risiko: Middels Vesentlighet: Høy</p> <p>Vurdering: Middels-høy</p>	<p>1,3 %</p>	<p>Arendal Kommune (28,5 %), Agder Fylkeskommune (19,8 %), Grimstad Kommune (13,6 %), Vennesla Kommune (10,6 %), Risør, Tvedestrand, Evje og Hornnes, F, Valle, Åmli, Iveland, Bykle, Bygland, Gjerstad kommuner (< 5 %)</p>	<p>Drift, service og utvikling av IKT løsninger</p>	<p>Selskapet ble etablert i 2003 som et interkommunalt samarbeid, og fusjonerte med DDØ til et nytt selskap i 2018. Selskapet ble i 2019 omgjort til et IKS, med inntreden av fem nye eiere i 2022. IKT-Agder skal levere IT-tjenester til sine eiere, samt enkelte andre kunder, herunder bl.a. brukersupport, drift av utstyr, nettverk, system, forvaltning, IKT prosjektledelse og rådgivning. Selskapet har nærmere 100 ansatte.</p> <p>Økonomien beskrives av selskapet som god, med et positivt årsresultat i 2022 på 4,5 mill. kr. Selskapet har utviklet en prismodell hvor eierkommunene i utgangspunktet betaler for de tjenester som rent faktisk tas ut. Selskapet jobber samtidig med en deltakerstrategi. Eierstyringen skjer i hovedsak gjennom representantskapet, bestående av kommunedirektørene i alle eierkommunene.</p> <p>Kommunedirektør oppgir at det er forhold ved selskapet som kan være relevant å se nærmere på.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Ingen stor eier og mange medeiere. Et samfunnsmessig ansvar og viktig IKT-leverandør for mange innbyggere og ansatte i eierkommunene. Et selskap i stadig vekst og utvikling, med store endringer de siste årene. Tett eierstyring med kommunedirektør i representantskapet. Selskapet er vurdert i forhold til forvaltningsrevisjon i selskap.</p>
<p>110 Agder IKS</p> <hr/> <p>Risiko: Lav-Middels Vesentlighet: Høy</p> <p>Vurdering: Middels</p>	<p>0,69 %</p>	<p>Kristiansandsregionen Brann og Redning IKS (46,9 %), Brannvesenet Sør IKS (16,84 %), Arendal Kommune (14,68 %), Grimstad Kommune (7,76 %), Setesdal Brannvesen IKS, Flekkefjord, Risør, Tvedestrand, Froland, Åmli kommuner (< 5 %)</p>	<p>Brannvern</p>	<p>Selskapet ble stiftet i 2022, med formål å utføre deltakernes plikter knyttet til nødalarmingsentral, med plikt om tilknytning til en sentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker innenfor regionen. Selskapets oppgaver beskrives å være av samfunnsmessig art og utgjør grunnlaget for deltakernes eierskap. Selskapet har omtrent 28 ansatte. Selskapet skal gi samme tjenestenivå hos alle deltakerne.</p> <p>Eierstyringen skjer gjennom representantskapet hvor Vegårshei har en representant. Det er ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll av selskapet.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Lav eierandel og mange medeiere. Stort samfunnsansvar. Ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll. Nylig flyttet til nye lokaler med de andre nødtjenestene.</p>

<p>Østre Agder interkommunale Helsebygg IKS</p> <hr/> <p>Risiko: Lav Vesentlighet: Høy</p> <p>Vurdering: Middels</p>	<p>1,57 %</p>	<p>Arendal Kommune (63,55 %), Grimstad Kommune (17,87 %), Risør Kommune (4,95 %), Tvedestrand Kommune, Froland kommune (4,49 %), Gjerstad Kommune (1,77 %), Åmli Kommune (1,30 %)</p>	<p>Helse</p>	<p>Selskapet formål er å stille lokaler til disposisjon for deltakerkommunenes kommunale tjenester knyttet til helseformål, og alt som hermed står i forbindelse med dette. Bl.a. nye lokaler for legevakt.</p> <p>Eierstyringen skjer gjennom representantskapet hvor Vegårshei har en representant. Det er ikke gjennomført tidl. eierskapskontroll av selskapet. Selskapet var ikke en del av spørreundersøkelsen.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Lav eierandel og flere medeiere. Stort samfunnsansvar. Ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll.</p>
--	---------------	---	--------------	---

Aksjeselskap med kun offentlige eierinteresser

Selskapsnavn	Eierandel	Medeiere	Formål	Risiko- og vesentlighetsvurdering
Risør Tvedestrand Regionens Avfallsselskap RTA AS	10,8 %	Risør (40,5 %), Tvedestrand (34 %), Gjerstad (14,7 %) kommuner	Renovasjon	<p>Selskapet ble stiftet 13. mars 1997. RTA sitt formål er å ivareta kommunenes totale renovasjonsbehov, samt å anlegge og drive felles interkommunale mottak og behandlingsanlegg. Selskapet skal drive informasjon, koordinering, rådgivning, saksbehandling og tilrettelegging av forhold vedrørende avfallsbehandling, samt innkreving av avgift. Selskapet skal engasjere seg i generell heving av miljøarbeidet i regionen.</p> <p>Antall ansatte er 28 og aksjekapitalen er kr 1 000 000. RTA er deleier i Returkraft AS.</p> <p>Det ble gjennomført eierskapskontroll av selskapet i 2023. Revisjonen anbefalte at kommunen generelt hyppigere reviderer sin eierskapsmelding og forbedrer den med verktøy for eierstyring. Det ble også anbefalt å etablere rapporteringsrutiner. Det var også kontroller i 2015 og 2009.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Stor eierandel med kun tre andre medeiere, driver lovpålagt, viktig tjeneste. Selskapet har stort samfunnsansvar og leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen. Det er tidligere gjennomført eierskapskontroll der revisjonen påpekte forhold som kunne forbedres knyttet til rolleavklaring og rapportering.</p>
Lisand AS	25 %	Tvedestrand, Risør, Gjerstad kommuner (25 %)	Varig tilrettelagt arbeid	<p>Holdingselskap som skal eie aksjer i heleid datterselskap, Lisand Arbeid AS. Lisand Arbeid driver med arbeidsmarkedstiltak for mennesker som av ulike årsaker er falt ut av, eller ikke kommer inn i det ordinære arbeidsmarkedet og som skal dekke markedsbehovet innen nevnte område. Selskapet skal videre tilby tilrettelagte tiltaksplasser innenfor gitte rammer av NAV, og som også er tiltaksarrangør og leverandør av arbeidsrettede tiltak fortrinnsvis til personer hjemmehørende i Vegårshei, Risør og Tvedestrand og Vegårshei kommuner.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Stor eierandel, forutsigbare eierkommuner. Samfunnsnyttig formål som tjener innbyggere, begrenset økonomisk risiko.</p>

<p>Jobbklar Norge AS</p> <hr/> <p>Risiko: Lav Vesentlighet: Middels</p> <p>Vurdering: Lav</p>	<p>0,421 %</p>	<p>Arendal (61 %), Agder fylkes- kommune (22,5 %), Risør (10,3 %), Grimstad, Åmli, Froland og Tvedestrand kommuner (<= 2 %)</p>	<p>Arbeidstrening</p>	<p>Selskapet ble stiftet 25.06.2016 med vedtaksdato først 16.11.2021. Formålet med selskapet er å bidra til at personer som står utenfor arbeidslivet kommer i arbeid og at personer som står i fare for å falle ut av arbeidslivet beholder arbeidet. Dette skjer ved å samarbeide om arbeidsinkludering med andre virksomheter og ved produksjon av varer og tjenester i egen regi.</p> <p>Jobbklar Norge AS er et holdingselskap uten ansatte. Selskapet har ikke driftsinntekter for 2020 og 2021. Selskapet har blant annet datterselskapet Jobbklar AS, som formidlet ca. 1200 personer til jobb eller utdanning i 2018-19 og har totalt 260 ansatte. Jobbklar Norge AS har fem andre datterselskap.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Kommunen har en liten eierandel ift. øvrige medeiere. Samfunnsnyttig formål, begrenset økonomisk risiko med forutsigbare medeiere. Ikke gjennomført tidligere eierskapskontroll.</p>
---	----------------	--	-----------------------	--

Samvirkeforetak

Selskapsnavn	Eierandel	Medeiere	Formål	Risiko- og vesentlighetsvurdering
Biblioteksentralen SA <hr/> Risiko: Lav Vesentlighet: Middels Vurdering: Lav	Lav	Se tekst	Bibliotek tjenester	Biblioteksentralen skal være et serviceorgan for alle typer offentlige biblioteker og har til oppgave å være hovedleverandør av produkter og tjenester til biblioteker og lignende institusjoner. I tillegg kan Biblioteksentralen delta i/ etablere virksomhet med det formål å betjene det totale bok-, informasjon- og kunnskapsmarkedet. Biblioteksentralen skal drives etter vanlige bedriftsøkonomiske prinsipper, slik at det skapes økonomisk trygghet og utviklingsmuligheter og slik at andelseiernes interesser ivaretas på beste måte. Biblioteksentralen er et samvirkeforetak med 353 kommuner, 12 fylkeskommuner, KS og Norsk Bibliotekforening som medlemmer. Risiko- og vesentlighetsvurdering: Lav økonomisk risiko, tjenestemessige og økonomiske fordeler.
AT skog SA <hr/> Risiko: Lav Vesentlighet: Middels Vurdering: Lav	Lav	Se tekst	Engroshandel med tømmer	Formålet er gjennom bærekraftig ressursutnyttelse å sikre best mulig avkastning på andelseiernes eiendommer. AT Skog SA eies av rundt 9000 skogeiere i Vestfold og Telemark, Agder, Rogaland og Vestland. Selskapet utfører alt av skogbruktjenester for skogeierne. AT Skog planter, pleier og drifter skogeiendommer, kjøper og selger tømmer. Risiko- og vesentlighetsvurdering: Lav økonomisk risiko, mulige økonomiske gevinster.

6.5 Selskaper og samarbeid hvor kontrollutvalget og revisor har begrenset innsyn

Aksjeselskap med offentlige og private eierinteresser

Selskapsnavn	Eierandel	Medeiere	Formål	Risiko- og vesentlighetsvurdering
Vegårshei ski- og aktivitetssenter AS Risiko: Høy Vesentlighet: Middels Vurdering: Middels-høy	33,77 %	Agder fylkeskommune (27,77 %), Vegårshei idrettslag (27,77 %), Agder og Rogaland skikrets (5,66 %), Arendal slalåmklubb (5 %), andre (0,03 %)	Sportsaktiviteter	<p>Selskapet ble stiftet i 1990 og formålet er å eie og drive, eventuelt leie ut, skianlegg og andre aktivitetsanlegg på helårsbasis, så vel for konkurranseformål som for turisme. VSA AS har et ikke-kommersielt formål, og eventuelle driftsoverskudd skal ikke utbetales som utbytte til eierne, men styrke selskapets videre drift og utvikling.</p> <p>Selskapets aksjekapital er kr 2 078 947.</p> <p>Kommunedirektør viser til at det har vært store ambisjoner, men der f.eks. hoppcenterplaner er lagt på is. Selskapet kom også høyest opp i spørreundersøkelsen.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Et viktig samfunnsnyttig formål, få store medeiere. Betydelig eierandel, en viss økonomisk risiko. Ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll.</p>
Agder Nærings-selskap AS Risiko: Lav Vesentlighet: Middels Vurdering: Lav	0,493 % (per 2020)	* I 2024 utvides selskapet til alle kommunene på Agder, Agder fylkeskommune og 10 private eiere	Næringsutvikling	<p>Selskapet ble først stiftet i 1980 og har vedtektsfestet formål om å bidra til økt verdiskapning gjennom å tilby risikovillig kapital til nyetablerte og eksisterende bedrifter. Selskapets investeringer skal foretas på markedsmessig grunnlag, på like vilkår som private investorer og med sikte på å oppnå tilfredsstillende avkastning på investert kapital. Selskapet skal foreta investeringer i form av kjøp av aksjer.</p> <p>Selskapet investerer i små og mellomstore bedrifter i Agder og har ca. 3 mill. kr i aksjekapital. Nærings-selskapet har en exit strategi ved at de selger seg ut av selskapene etter en viss tid. Ved utgangen av 2020 hadde selskapet eierskap i overkant av 30 bedrifter til en samlet verdi på ca. 38 mill. kroner. Selskapets aksjekapital: kr 3 042 000.</p> <p>I 2024 skal selskapets aksjonærer utvides til å omfatte alle kommunene på Agder, Agder fylkeskommune (som eier litt over halvparten) samt 10 private eiere. Selskapet er et nullprofitt-selskap. Styrets oppfatning er at</p>

				<p>Agder Næringssselskap er et viktig næringspolitisk verktøy i Agder. Selve eierstyringen skjer gjennom generalforsamlingen.</p> <p>Det er ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll av næringssselskapet. Selskapet var ikke inkludert i spørreundersøkelsen.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Et viktig samfunnsnyttig og regionalpolitisk formål, med en rekke forutsigbare eiere både gjennom alle kommuner på Agder og private aktører. Marginal eierandel og svært liten økonomisk risiko, ikke inkludert i spørreundersøkelsen, ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll.</p>
<p>Å Energi AS</p> <hr/> <p>Risiko: Lav Vesentlighet: Middels</p> <p>Vurdering: Lav</p>	0,579 %	Kommunale eierne har aksjemajoritet (totalt 54 %). Statkraft største enkeltaksjonær med 30,2 % og Vardar AS med 13,1 %	Energi- og nettförvaltning	<p>Selskapet (Agder energi) ble opprinnelig stiftet i 2000, men fusjonerte seg i 2022 med Glitre energi og ble Å Energi AS. Selskapets vedtektsfestede formål er å eie, forvalte og videreutvikle konsernets virksomhet innen kraftproduksjon, nettvirksomhet og kraftomsetningsvirksomhet mv. Selskapet skal drives på forretningsmessige vilkår og med økonomiske formål. Selskapet har en rekke datterselskaper, som utgjør en stor andel ansatte totalt.</p> <p>I samsvar med det som er bestemt i avtaler mellom nesten alle de kommunale eierne deltar bare én representant for eierkommunene og én representant for Statkraft Industrial Holding i generalforsamlingen.</p> <p>I mai 2018 ble gjeldende utbyttepolitikk vedtatt med en veiledende utbytteprosent på 70%. Størrelsen på utbyttet baserer seg på resultatet fra to år før utbyttet blir utbetalt. Det betyr at utbyttet i 2024 baserer seg på utbytteresultatet fra 2022 som var på kr 1 933 mill. Selskapets aksjekapital: kr 2 524 877 580.</p> <p>Utbytte Å Energi er budsjettet i kommunen i henhold til selskapets resultat i 2022. De høye overskuddene her kan ventes å være forbigående, da lavere strømpriser på sikt kan forventes, i henhold til handlingsplan 2024-2027.</p> <p>Det er ikke tidl. gjennomført eierskapskontroll av selskapet.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Tett og bevisst eierstyring gjennom felles samordnet eieroppfølging fra kommunenes side. Økonomisk betydning for kommunen til tross for liten eierandel. Ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll.</p>

<p>Jordøya tomteutvikling AS</p> <hr/> <p>Risiko: Lav Vesentlighet: Lav</p> <p>Vurdering: Lav</p>	<p>1,28 %</p>	<p>Åmli Kommune (48,41 %), Agder Fylkeskommune (36,71 %), At Skog Sa (6,42 %), andre (7,17 %)</p>	<p>Tomteutvikling</p>	<p>Selskapets formål er erverv av og opparbeiding av næringsarealer for utleie til industriproduksjon på Jordøya i Åmli kommune.</p> <p>Kommunestyret vedtok 27.4.2017 at Vegårshei kommune blir med i etableringen av et regionalt tomteutviklingsselskap, Jordøya Tomteutvikling AS, for etablering av biodrivstoff-fabrikk på Jordøya i Åmli kommune, sammen med de andre 7 kommunene i Østre Agder. Fremdrift i prosjektet er p.t. usikker. Selskapets aksjekapital: kr 43 575 000.</p> <p>Ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Lav eierandel, begrenset økonomisk risiko. Samfunnsnyttig formål.</p>
<p>Visit Sørlandet AS</p> <hr/> <p>Risiko: Lav Vesentlighet: Lav</p> <p>Vurdering: Lav</p>	<p>lav</p>	<p>Agder Fylkeskommune (53.42 %), Dyreparken Utvikling AS (11.54 %), Kristiansand Kommune (6.84 %), Andre (28 %)</p>	<p>Turistkontorvirksomhet</p>	<p>Selskapets formål er å være den ledende innovasjonspartneren for reiseliv, kultur og opplevelsesnæringen. Selskapet skal arbeide i et gjensidig forpliktende samarbeid med reiseliv, kultur og opplevelsesnæringen. Selskapet skal også arbeide med synlighet og posisjonering av regionen som reisemål i samarbeid med næringen, kommuner og fylkeskommuner.</p> <p>Selskapets aksjekapital: kr 4 680 000.</p> <p>Ikke inkludert i spørreundersøkelsen. Ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll.</p> <p>Risiko- og vesentlighetsvurdering: Lav eierandel, begrenset økonomisk risiko. Samfunnsnyttig formål.</p>